

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'HABITATGE (HABITATGE PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 4 de novembre de 2021, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca d'habitatge assequible per a la seva família.

El nucli familiar es trobava inscrit al Registre de Sol·licitants des de l'any 2016 i també a la Borsa d'Habitatge de Lloguer de Barcelona, però fins avui no se'ls havia adjudicat cap habitatge.

Actualment vivien en un habitatge inadequat per a la seva família, que es componia de dos adults i quatre nens. Es tractava d'un pis molt petit de dues habitacions, una de les quals no tenia ni ventilació, i que tenia problemes d'humitats estructurals, i malgrat que hi estaven lluitant amb el propietari, eren difícils de solucionar.

No tenien cap opció pels seus ingressos, que eren constants però baixos — disposaven d'un sou estable d'uns 1.300 euros al mes, aproximadament— d'accedir a un habitatge en el mercat privat, per això fa anys que estaven apuntats al Registre de Sol·licitants d'Habitatge de Barcelona i a la Borsa d'Habitatge de Lloguer de Barcelona, que gestiona el Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa, i tenint en compte la documentació aportada, es va considerar convenient dirigir-se al Consorci de l'Habitatge de Barcelona per tal de conèixer el tractament motivat que es volia donar al recurs presentat per la persona interessada.

El dia 17 de novembre de 2021, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 13 de gener de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

La unitat familiar consta inscrita al Registre de Sol·licitants d'Habitatge amb Protecció Oficial de Barcelona des del 8 de juliol de 2016, amb el títol de família nombrosa, formada actualment per sis membres, un matrimoni amb quatre fills menors d'edat, amb uns ingressos anuals corresponents, l'any 2020, a 20.978,54 euros, i demanda d'habitatge en règim de propietat, dret de superfície i lloguer.

Atesos els ingressos acreditats, la participació en els processos d'adjudicació d'habitatge es limitaria als contingents especials destinats a col·lectius amb pocs recursos econòmics, en què l'adjudicació es fa mitjançant el sistema de barem —cada persona sol·licitant obté una puntuació d'acord amb la seva situació particular seguint uns criteris puntuables recollits a les bases de cada convocatòria—.

Aquesta unitat ha participat en les convocatòries següents:

10 habitatges a Can Batlló per a persones vulnerables des del punt de vista social i econòmic. Juliol del 2017. La unitat de convivència va participar en el contingent general (4 habitatges), i va obtenir el número de reserva 300. Aquesta convocatòria s'ha deixat de gestionar.

97 habitatges per a persones vulnerables des del punt de vista social i econòmic (convocatòria de novembre del 2021). La unitat de convivència ha participat en el contingent de reserva d'habitatges de tres dormitoris per a persones amb discapacitat, i ha obtingut el número de reserva 324 i una puntuació de 21 punts. D'acord amb les bases de la convocatòria, aquests 21 punts s'han obtingut amb la baremació següent:

- 4 punts per fill a càrrec.
- 1 punt per persona amb discapacitat que forma part de la unitat de convivència.
- 2 punts pel fet que la persona sol·licitant tingui una edat compresa entre els 36 i els 64 anys.
- 14 punts pel fet d'acreditar uns ingressos superiors a una vegada i inferiors o iguals a dues vegades l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC).

A curt i a llarg termini, la unitat de convivència no es preveu que pugui disposar d'habitatge, atès que en la convocatòria en què participa actualment només hi ha sis habitatges de tres dormitoris per a persones amb discapacitat.

Pel que fa a la Borsa d'Habitatge de Lloguer de Barcelona, en la sol·licitud consta que la família té sis membres i els ingressos econòmics de la unitat familiar provenen del contracte de treball del pare de família. Disposen d'ingressos constants i estables d'uns 1.800 euros bruts mensuals, amb una viabilitat econòmica màxima de 550 euros mensuals.

Per accedir a la Borsa, els sol·licitants poden consultar el portal de la Borsa, on es publiquen els habitatges disponibles, i inscriure-s'hi directament, per visitar habitatges del seu interès i dins la seva viabilitat, estimada en un 30% dels seus ingressos bruts, d'acord amb el criteri del lloguer just.

Des de la data de registre de la sol·licitud i a data d'avui, la família només ha sol·licitat la visita a un habitatge de la Borsa, en data 19 d'agost de 2021. Tot i això, no va resultar ser l'adjudicatària de l'habitatge, donat que hi havia sol·licituds amb tramitació d'urgència amb assignació prioritària.

La tramitació d'urgència de les sol·licituds de Borsa es considera per a les situacions d'emergència d'habitatge que provenen de processos de desnonament.

L'Ajuntament de Barcelona està fent tots els esforços possibles per ampliar el parc d'habitatge protegit per donar cobertura a les unitats de convivència que tenen més dificultats per accedir a l'habitatge, i alhora està desplegant eines i instruments per protegir les persones que en disposen, però que tenen dificultats per mantenir-lo.

CONSIDERACIONS

De la informació facilitada pel Consorci de l'Habitatge de Barcelona es constata que en set anys que fa que estan inscrits al Registre de Sol·licitants d'Habitatge de Barcelona, la unitat familiar només ha pogut participar en dues convocatòries, una en què hi havia quatre habitatges, i una altra amb sis habitatges, fet que reflecteix la minsa oferta, gairebé inexistent, per a les persones vulnerables des del punt de vista econòmic i social a la ciutat, especialment per a les unitats que són de cinc membres o més.

Reforçar les polítiques d'habitatge destinades als col·lectius més desfavorits, així com nodrir suficientment el fons d'habitatges de lloguer social és una de les recomanacions permanents d'aquesta Sindicatura per tal de fer efectiu el dret a l'habitatge que tenen tots els ciutadans i ciutadanes que no disposen d'un habitatge digne, que tenen l'accés al mercat privat gairebé vetat i, per tant, que depenen, en gran mesura, de les polítiques públiques d'habitatge.

La Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat és la referència moral necessària de la política municipal d'habitatge, i les lleis de la Carta municipal i del dret a l'habitatge són les normes que emparen els ciutadans en el seu dret reconegut a la

Constitució espanyola i a l'Estatut d'autonomia de Catalunya a un habitatge digne, segur i salubre, i les autoritats municipals han de vetllar per l'existència d'una oferta adient d'habitatge per a tots, **sense distinció deguda al nivell d'ingressos i a la composició familiar.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci d'Habitatge de Barcelona, malgrat els esforços que s'han fet per garantir el dret a l'habitatge, és insuficient per donar resposta a les famílies nombroses amb ingressos per sota de dues vegades i mig l'IRSC.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Consorci de l'Habitatge de Barcelona** que reforci les polítiques d'habitatge destinades a col·lectius vulnerables, en què es tingui en compte la diversitat de nuclis familiars, especialment les famílies nombroses que necessiten habitatges de tres habitacions.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.